

nu vil opgibe dette Forsøg, er det jo nærmest, idet man støtter sig til det Stridt af den nærmest foregående Regering, som den høitærede Indenrigsminister altsaa ikke har kunnet undgaae at tage sig til. Det vil erindres, at den forrige Indenrigsminister efter Opfordring af det andet Thing gik ind paa at nedlægge en Commission til at undersøge Stutteriets Tilstand, og den høitærede Minister kan ikke undre sig over, at Modstanden mod Stutteriet, efter at denne Commissions Betænkning er fremkommen, er bleven endnu stærkere, end den var før. Man har deri faaet en Udtalelse af meget sagkyndige og i alle Maader hæderlige Mænd, af hvilken det klart fremgaaer, at det ikke er muligt at blive enig om de Principer, hvorefter Stutteriet fremtidigt skulde bestyres. En Minoritet af Commissionen holder paa det ubelukkende, af Hensyn til Cavalleriets Forsyning. Jeg skal nu slet ikke indlade mig paa at undersøge, hvorvidt vort Cavalleri for Fremtiden vil blive af en saadan Størrelse, at der er nogen Anledning til for dets Skuld, at gjøre særlige Anstrengelser; thi det er i alt Fald af et andet Medlem af Commissionen paavist, at man godt kan slydest gjøre Cavalleriets Krav uden at have Frederiksberg Stamstutteri. Fleerheden eller dog det større Antal af Commissionens Medlemmer har derimod forenet sig om et, som der forekommer mig, høist besynderligt Forslag, nemlig, at overtage Stutteriet i Forpagtning eller i Entreprise til en Privatmand paa et vist Aarvemaal; men det er af andre Medlemmer paavist, og det med fuld Føie, at det vilde være et overordentligt uanstændigt Forhold, at ordne, og om man vilde staae der med Stamstutteriet. I Almindelighed omstændigheder forekommer det mig, at der havde været stor Opfordring af den Indenrigsminister til at gjøre de Mæglingsforslag, som han meente at have Anledning til at stille; hvis han var kommen med saadanne, om det endog saa først havde været her i Thinget under Sagens første eller anden Behandling, saa skulde jeg for mit Vedkommende ikke have høvt Noget imod i alt Fald at tage dem under nogle Overveielse. Havde

han forlangt en Forlængelse af den i Lovforslaget foreskrevne Termin, skulde jeg have stemt derfor; men da han har undladt at gjøre saadanne Forslag, forekommer det mig, at han ikke kan kaste Ansvarret for Lovens fortsatte uforandrede Behandling og Vedtagelse over paa Thinget; thi hans Frihed til at stille Endringsforslag er ligesaa stor, ja endog saa større end vor. Jeg kan derfor ikke forlade min tidligere Afstemning. Jeg stemmer overordentlig nødtigt for en Lov, om hvilken jeg troer, at den vil fremkalde det kongelige Veto, men der er dog i den Henseende en Forskjel tilstede imellem nærværende Tilfælde og flere andre, hvor det samme Spørgsmaal er kommet frem. I nærværende Sag har Rigsdagen det nemlig i sin Magt, naar det er dens alvorlige Villie at ville bevirke Stutteriets Ophævelse, at sætte dette igjennem paa anden Maade. Det kan skee paa anden Maade; det vilde umægtelig være uforsvarligt at gjøre det paa denne anden Maade, uden at man iforveien havde givet Varsel derom; men naar et Lovforslag som dette er blevet vedtaget af begge Rigsdagens Afdelinger, og det kongelige Veto da er blevet anvendt derpaa, saa er den kongelige Magt berettiget til at benytte hiint andet Middel. Jeg indrømmer, at der er forskjellige Meininger herom, men min Mening er altsaa bestemt i saa Henseende. Jeg kan derfor ikke see, at der efter Sagens Stilling nu er andet at gjøre end at vedtage Lovforslaget og saa overlade til Indenrigsministeren at gjøre, hvad han vil. Han kan senere paa Tillægsbevilling søge Penges til at fortsætte Stamstutteriet lidt længere, hvis han ikke kan faae det heelt ophævet inden den i Forslaget fastsatte Tid; men det er overordentligt vigtigt, at hele Rigsdagens Votum kommer til at foreligge i denne Sag. Stamstutteriet er en Levning fra Fortiden, og det er derfor ikke saa underligt, at saa Mange hælde fast derved. Det er imidlertid en Bevæggrund mere for mig til at stemme for dets Ophævelse, at der i Grunden deri skjuler sig et Stykke Civilliste. Stamstutteriet er oprindeligt blevet oprettet for at tilvejebringe Heste til den kongelige Stald. Da den kongelige Civilliste ikke i 1848 fandt sig foranlediget til at overtage det — hvad den vistnok kunde